

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Досиев Маҳмадшоҳ Назарович дар мавзӯи «Идоракунии рушди соҳибкории экологӣ дар шароити ташаккули иқтисоди "сабз": назария, методология, амалия» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунии тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) пешниҳод карда шудааст.

Яке аз василаҳои самаранокии рушди иқтисодии мамлакат ташкил ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар бахши экология ба шумор меравад, ки дар ин самт барои дар амал татбиқ намудани принципҳои иқтисоди “сабз” аз ҷониби субъектҳои соҳибкории экологӣ дастгирии давлат амри зарурӣ маҳсуб меёбад.

Аз ин лиҳоз, бо мақсади таъмини амнияти озуқаворӣ кишвар аз ҳисоби истеҳсоли маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ тоза ба мо лозим аст, ки бо роҳи баланд бардоштани истеҳсолоти дохилии молу маҳсулоти тозаи воридотивазкунанда талаботи аҳолии кишварро таъмин намуда, бозорҳои истеъмолии кишварро мунтазам ғанӣ гардонем.

Маврид ба ёдоварист, ки дар шароити ташаккули иқтисоди “сабз” тамоми мамлакатҳои мутараққӣ фаъолияти соҳибкорӣ экологиро дасгирӣ намуда, танзим ва раванди идоракунии онро хуб ба роҳ мондаанд. Бо дарназардошти ин ба мо низ зарур аст, ки ташкил, идоракунӣ ва рушди соҳибкорӣ экологиро ҳамчун омили татбиқкунандаи принципҳои иқтисоди “сабз” ривочу равнақ диҳем.

Ҳамзамон, бояд қайд намуд, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бахши муҳити зист ва экология шумораи зиёди барномаву санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ қабул гардидаанд, ки метавонанд дар ташаккул ва рушди соҳибкорӣ экологӣ таъсири мусбӣ расонанд ва аз матни автореферат

маълум гардид, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии мазкур дар рисолаи илмӣ возеҳу равшан инъикос гардидаанд.

Ҳангоми омӯзиши автореферати Досиев Маҳмадшоҳ Назарович маълум гардид, ки дар рисолаи илмӣ асосҳои назариявӣ метологияи идоракунии фаъолияти соҳибкорӣ экологӣ дар шароити ташаккули иқтисоди “сабз” дар асоси таҳқиқотҳои хориҷиву дохилӣ ҳамаҷониба омӯхта шуда, дар ин самт таҳлилҳои иқтисодӣ бо факту рақамҳои оморӣ гузаронида шудааст. Дар натиҷаи омӯзиши васеи таҳқиқотҳои олимон мубрамияти мавзӯи муайян гардидааст.

Масалан, муаллиф дар автореферат овардааст, ки соҳибкорӣ экологӣ ҳамчун унсури муҳимтарини «иқтисоди сабз» барои ноил шудан ба ҳадафҳои зикршуда нақши калидӣ дорад, зеро он ба фаъолияти навоварона ва ташаббусҳои соҳибкорӣ, ки ҳамзамон мушкilotи экологиро бартараф ва рушди устуворро таъмин месозанд, равона гардидааст. Соҳибкорӣ экологӣ роҳи инноватсионӣ ҳалли мушкilotи экологӣ тавассути таҳия ва татбиқи лоиҳаҳо ва ташаббусҳои камхарҷ мебошад, ки ба кам кардани таъсири манфӣ ба муҳити зист, ҳифзи захираҳои табиӣ барои наслҳои оянда ва баланд бардоштани сифати зиндагии аҳоли мусоидат мекунанд. (саҳ. 3)

Воқеан ҳам дар шароити ташаккули иқтисоди “сабз” ва пуршиддат гардидани рақобати дохилию хориҷӣ, мавзӯи идоракунии фаъолияти соҳибкорӣ экологӣ ҳамун субъекти амаликунандаи ҳадафҳои иқтисоди “сабз” мубрам ҳисобида мешавад.

Бояд зикр намуд, ки ташкил ва рушди соҳибкорӣ экологӣ дар натиҷа имконияти таъмини рушди ҳамаҷонибаи иқтисодиёт ва қаноатмандии мардумро аз ҳама гуна хизматрасониҳои экологӣ, махсусан молу маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ тоза имкон медиҳад. Дар маҷмӯъ, бо таваҷҷуҳ ба ҳолати воқеии муносибатҳои иқтисодӣ экологии ҷумҳурӣ ба тадқиқот фароғирӣ ва дар амал ҷоринамоии механизми идоракунии рушди соҳибкорӣ экологӣ муҳим ва саривақтӣ доништа мешавад. Чуноне, ки худи муаллиф қайд

намудааст, дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки иқтисодиёти он аз захираҳои табиӣ ва бахши аграрӣ вобастагии калон дорад, рушди соҳибкории экологӣ метавонад омили калидии рушди устувори иқтисодӣ, паст шудани сатҳи камбизоатӣ ва таъмини мувозинати экологӣ гардад.

Дар автореферати диссертатсия бо таваҷҷӯҳ ба талаботҳои мавҷуда муҳимтарин нуқтаҳои назар, ки илман асоснок карда шудаанд ва хусусияти илмию амалӣ доранд, пешниҳод гардидаанд. Муаллиф бо дарки баланди мафҳум ва муҳтавои мавзӯи идоракунии рушди соҳибкории экологӣ дар шароити ташаккули иқтисоди “сабз” унсурҳои тадқиқотро мушаххас пешниҳод карда, ҷиҳати расидан ба натиҷаи иҷроиши онҳо кушишҳо намудааст. Инчунин, имкони ба даст овардани навгониҳои асарбахши илмию амалиро пайдо кардааст, ки дар автореферат бо тартиби муайян нишон дода шудаанд.

Дар баробари ҷиҳатҳои мусбии автореферат ҳаминро бояд қайд намуд, ки дар матни асосии он як қатор хатогиҳои имлоӣ ва техникӣ мушоҳида карда мешаванд.

Хуб мешуд агар муаллиф ҳангоми нишон додани манфиатҳои ташкил ва рушди соҳибкории экологӣ ҳамчун омили татбиқкунандаи принципҳои иқтисоди “сабз” инчунин, додани имтиёзҳои давлатиро ба ин бахш нишон медод. Дар ин ҳолат сифати таҳқиқоти анҷомёфта беҳтар мешуд.

Эродҳои гирифташуда сифати таҳқиқоти анҷомёфтaro коҳиш намедиханд.

Автореферат мазмуни асосии таҳқиқоти диссертатсияро ифода намуда, дар он натиҷаҳои асосии барои ҳимоя пешниҳодшуда шарҳи пурраи худро ёфта, асоснок карда шудаанд.

Дар маҷмӯъ ба сохтори автореферати диссертатсияи Досиев Маҳмадшоҳ Назарович дар мавзӯи «Идоракунии рушди соҳибкории экологӣ дар шароити ташаккули иқтисоди "сабз": назария, методология, амалия» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият

(08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) ба талаботҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон хулоса кардан мумкин аст, ки пурра ба талаботҳо мувофиқат мекунад ва созовори дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунии тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) мебошад.

Тақриздиханда:

Академики АИКТ, доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор, Директори институти
иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии
рушди кишоварзии Академияи илмҳои
кишоварзии Тоҷикистон

Пиризода Ҷ. С.

Суроға:

734049, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
Н. Сино, к. Ҳаёти нав х. 306 Телефон: +992(44)612-34-56
2-36-92-01 Пойтаи электронӣ: info@iik.tj

Имзои Директори институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди
кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон
Академики АИКТ, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Пиризода Ҷ. С.
-ро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсус

Икромова М.